

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

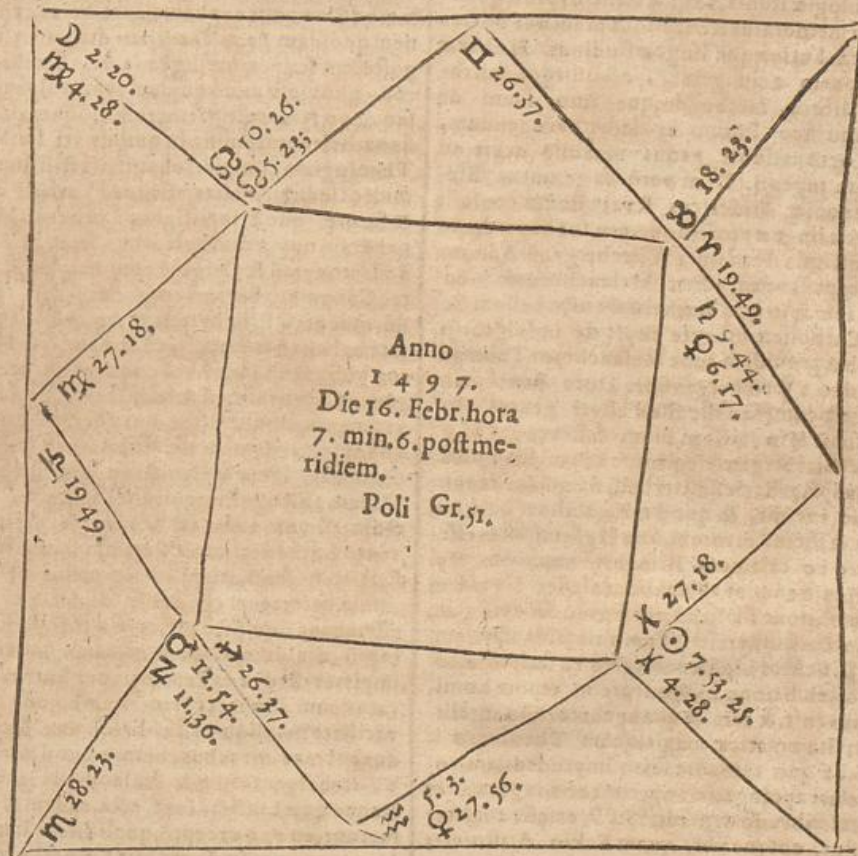
II. Melanchthon Augustanae Confessionis auctor.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

eris nuncium remisit, nec in gratiam cum eis redijt prius, quā ab illo ipso qui diuortio huic causam dederat, paronympho persuasus, resumpisset.

Porro (a) natus est Philippus Melanchthon Bretzæ, Electoralis Palatinatus oppido, XVI. Februarij Anno MCDXCVII. hora v. (i. & vi. minutis post meridiem patre Armamentarij Palatini cu-

stode, matre Barbara Reutera. Illudque à Iudicarijs Astrologis in Natiuitate eius obseruatum fuit, (b) quum Martem eodem fere gradu in tertia domo, quæ ab Arabibus Religioni tribuitur, cum Ioue coniunctum habuerit, hæreticum & antiquæ Fidei aduersari um fore. Sed vt curioso Lectori satisfiat, ecce thema eius genethliacum.

II. Sed iam ad res ab eo gestas transeamus. Melanchthon igitur usus diuersis Magistris & fautoribus imprimis Ioanne Reuchlino, ad Græcarum literarum studium excitante Pfortzemij, Vnde Heidelbergam veniens Anno 1509. Philosophiam, absoluit A. 1511. quo loco cum dubitaretur an

ea ætate per leges in Magistrum promoueri posset, S

a Vitteberg. in Vit. Melancht. b. i. Bulcholtzer. in Chron. ad. A. 1597. Henr. Pantaleon. profess. p. 3. fol. 191. in Melancht. Vlenberg. in Vit. Melancht. c. 1. num. 3. b Vid. lac. Heerbran. in Orat. Funebri.

offensus Tubingam profectus, ibi A. 1514. 25. Jan. ætatis 16. anno laurea magistrali donatus est, & ibidem Poësis ac Historiarum professionem suscepit. (a) Excudebatur tunc Tubingæ Chronicon Ioannis Naucleri, cui edendo operam adhibuit Melanchton, eaque occasione illud cum Sacris litteris conferre necessitatem habens, affici cepit ad Theologiæ studia, ad quæ feliciter profectus ante memoratus Reuchlinus ei auctor fuit, ut ad Græcæ Latinæque linguæ studium, Hæbrææ cognitionem adiungeret, addiditque instrumenta libros, methodumque imo suum de verbo mirifico librum ei dedit excudendum, quod occupationis genus maxime acuit ad culturam ingenij. Dum vero ea geruntur Elector Saxoniz Fridericus Reuchlinum consulit de Græcæ linguæ professione, pro sua nuper Anno 1502. instituta Academia Wittebergenfi. Ad hanc igitur capessendam idem Melanchtonem induxit An. 1517. ipso quo Lutherus triste bellum Ecclesiæ Catholicæ movere cepit de Indulgentijs. Offerebatur quidem tunc Melanchtoni Tubingæ ab Ulrico VVittebergensium Duce Beneficium Ecclesiasticum, sed ille illud alteri generi vitæ posthabuit & in exilium suum fascinandus à Luthero VVittebergam elegit. quo adueniens 25. Augusti in ipsam Ecclesiasticæ belli flammam excurrente Anno incidit, & quod miserabilius Luthero comes & socius errorum, imo Hyperaspistes effectus, pro eo calamum stringere cepit An. 1519. 15. Julij eum annum 22 ætatis expleffer. Siquidem in Disputatione Lipsiensi præfense eo die epistolam in fauorem Lutheri scripsit multis falsis aspersam, quam D. Eckius Lipsiæ nactus, edito scripto errorem ostendit, imo imprudentem, utpote hominis & iuuenis, & rem de qua agebatur non intelligentis; Grammaticæ magis, quam Theologiæ idonei. Ex quo tempore suam imprudentiam volens velare apologeticis operimentis, is grauiores errores scribendo deuenit, SS. PP. errasse turpiter professus, eosque sibi, quam Eckio Aristoteles suos, esse notiores testatus magnâ sane & honorifica de se persuasione in tantilla contra tam senem & peritum Doctorem, ætate Sed Philippus pro se habebat poëtarum gregem quem in Eckium concitauit, ut cum petulantibus sannis & ronchis scurrilibus exagitarent, atque ita passiones in theatrum prodirent, veritate abacta. Anno deinde 1520. 5. Nov. nuptias celebrauit cum Cof. VVittebergici filia & sequenti aduersus Parisiensi

um Theologorum censuram de libris Lutheri & prius mense editâ scribens, scripto suo audacem titulum præfixit, nempe, *Aduersus Parisiensem Theologastorum decretum Apologia pro Luthero*. Tantum iam sub Luthero homo 25. annorum profecerat nulla audita Theologia solum ex libris & ore Lutheri, spiritu accepto. Ut tamen Theologi nomen assequeretur priuatum quibusdâ discipulis Epistolam ad Romanos explicuit, ante cuius explicationem quosdam *Locos Theologicos* distauit, vsui ad Apostolica scripta intelligenda, uti assererat, futuros, quos ipso anno quidam typis vulgavit, ipse seq. anno 1522. castigatioribus & eloquentia maiore donatos iterum emisit. in quibus uti Lutheranam Theologiam complectebatur, ita stili humanitate multos seduxit, alias alienos à Lutheri doctrina & furore. quod intelligens Luthero, Melanchtonem tam opportunè suis rebus, supra D. Thomam S. Hieronymum & Originem extulit, ipsumque librum inter Canonicos Sacræ Scripturæ libros recensendum, eadem cum Prophetis & Apostolicis auctoritate habendum iudicauit; cum tamen ipse Melanchton postea eundem librum coquens ac recedens, augens & mutans, eum deinde loco suo ita mouerit, ut quæ prioribus editionibus fuerant sanctissima, visa, ipse demum asserat hæretica iudicaret, & damnaret. Idem Melanchton vnus fuit ex ijs, qui Missam ab Augustinianis abolitam esse, iure factum, asserere ausus est & dum se abripere sinit à vento Lutheri, etiam à Carolladiano in Enthusiastarum sententiam deiici passus est: nempe studia litterarum esse abolenda &c. quæ fanatici asserbant siquidem pictoriæ arti se dedit, ut præceptum diuinum, *de labore manuum suarum viuendo* impletet. Sed ex ea dementiâ per Lutherum reuocatus, cum illo inter errores ambiguus currere & vacillare in reliqua vita sibi solenne fecit. Miser duabus maxime rebus: nempe quod adeo iuuenis VVittebergam vidit, & sui laudibus intumuit (b) itaque quæ Lutheri sunt acta, eadem & Philippus fuerunt, eo vno excepto, quod discordiam, quæ in Noua, quam primò nata fuit Lutheri ecclesia, statim gliscere cepit, ægerime ferens, diuersas Lutheri Zuinglij & aliorum, opiniones omnes conciliare modis omnibus satagebat, quamuis de pace Ecclesiarum desperare nonnumquam se dice-

a Vlenberg. in Vita Philip. ex AA à se citatis. cap. 1. n. 1. b præmissa ex Vlenbergio in Vita Melanchtonis ex AA. ab eo citatis sunt excerpta. cap. 1. 2. & 3.

ret, ac valde metuere, ne aduersarijs cristas tollentibus, olane tandē dissiparentur. Quoties cum Catholicis ei sermo erat, nihil aliud spectare se, nihil aliud optare aiebat, quā vt emendatis abusus, & cōciliatis opinionibus, (a) Ecclesia in pristinā concordia & integritate rediret. Cochleus tamē VII. Philippica dicit, eum specie quidem aquā, sed reue a interim oleū incendio infudisse Fronti quippe nulla fides, & ioane est virtutis nomen & ostentatio sine re. Hic ille est, qui rogatu quorundam Germaniæ Principū, qui vt Struuius scribit, Lutherum ab eamā abstinere volebant, Augustinā Confessionē conscripsit. (b) q̄ Protestantes in Saxonia, vt Laleus & Ohander aiunt, ipsi libris Canonici præferunt Id vero opus, ECCLESIA CORPVS postea fuit appellatum. Idem testantur, Melanchthonis vocem apud Confessionistas plus valere quā Dei Verbum; vt qui in verba eius, Confessionem scilicet, iurare, ac Christum negare cogantur (c) Hunc librum Philippus sua manu scriptum imperatori in comitijs Augustanis exhibuit, vt libro III. dicitur: quæ tamen verba di Zuinglij magis Confessionē quam iam quæ ipsius nomen præfert, amplexa est. Hic Quinti Euangelij auctori, quem honorē Lutherani Lutherō suo præreptum ægre ferentes, Melanchthonē scribam tantū, plamau em doctrinā Pontificali quadam prærogatiua, a Lutherō dictā a se esse aiunt. Qui vt e sua auctoritate & decreto omnia pendere ostendit, manu sua verba illa, DAMNAMVS SECVS DOCVNTES, Confessionī subiunxit, quæ tamen postea ab illis ipsis qui singula eius verba pro oraculis habent, fuere exuncta (d) In multis enim diuorū horum apostolorum & sequacium doctrina discrepat: sic vt ipsi Lutherani dicant, tantum interesse inter Lutheri & Melanchthonis doctrinam, quantum inter calidissimam æstam & glaciālem hyemem: eamq; ob causam Faccius Illyricus Melanchthonem publico scripto tamquā Lutheri apostatam & desertorem traducit. Ad huius Confessionis defensionem inter Protestantes in Germania ista, postea fuerunt federa, vt III. libro explicabitur (e).

III. Non obstante vero opinionum diuersitate, Lutherus Melanchthonem omnibus in toto Mundo hominibus præferbat, illud in ore frequenter habens: *Contempribilis est anima, qua contemnis Philippum* Huic vni secreta sua reuelabat: hunc a Deo missum dicebat, vt labores ipsius in propa-

gando Christi regno adiuuaret. Librum eius *Loes Communes* inscriptum, assiduo legebat atque relegebat (f) hoc addito elogio, eo vno caelestem doctrinam ad sæculi vsq; consummationem conseruari posse. Immo testantur Heidelbergenses, Lutherum optare solitum, (g) vt ceteris omnibus libris abolitis, solus hic superstes maneret. Sed quid Lutherum dicturum fuisse putamus, si pleraque ea quæ à Melanchthone Anno M D XXX. scripta & edita sunt, postea Anno M D LV. penitus mutata vidisset? si eundem Commentarios in S. Pauli epistolas, quos Lutherus ad cælum vique efferebat, & quorum comparatione Hieronymi & Originis scripta mera deliramenta esse aiebat, suos esse negantem audiuisset? Sed vt Lutherus Philippum honorabat, ira Philippus Lutherum reuerabatur ac tantum non adorabat, Patrem eum suum appellans, & vix vniquam à latere eius discedens. Cum eodem, antequam Monialem lecti sociam adsciuisset, magnam noctis partem transigebat, iam de hoc iam de illo disputans articulo ac tamquam nouæ Fidei lineamenta designans (h). Patrem vero (si Lutheranis credimus) merito Lutherum vocabat, vt qui vnā cum Micronio grauissimè ægotans & in vltima vitæ linea hærens, precibus Lutheri in vitam reuocatus fuisse a Lutherō ipso gloriōsè iactatur. Tam artæ amicitie respectus Melanchthoni oblititit quominus viuo eo sententiam suam de Cœna Domini aperte profere auderet (i) Et hanc feruitutē ipsum deplorasse, Calvinista quidam auctor est, Lutheri, nemini cedere, nec à quoquam reprehendi sustinentis, contumaciam ac furorē vehementer detestans P. Gelius tamen Melanchthoni per familiaris nequam ita timidum fuisse asserit, nec tamen Lutherum quamuis diuersum ab eo de Cœna Domini sentiret, propterea amicitie vinculum rumpere, aut contentionem cum eo suscipere voluisse. (k) Quemadmodum vero Lutherus Melanchthonis hac in re libertatē ferebat, sic Melanchthon rationes

§ 2 omnes

a Camer. in *Vita Mel. & VVitteb.* b Cythraus & Greg. *Caest. in histor. Confess. Aug. c Sur. hist. com. fol. 442. an. 48. Caest. fol. 92. 94. som. 4. de Aug. coufess. d Schlusselb lib. 2. Theol. Calu. Saph. de Luth. concor. Colloq. Altemb. fol. 463. e Sur. loc. citat. f Vlenb. caus. 7. cap. 7. fol. 180. g Vide Peuc. & adm. Christ. de lib. Concor. fol. 205. Schlusselb. lib. 2. Theol. Calu.*